

ZASAVSKI

vestnik

TRBOVLJE, 2. avgusta 1951

Štev. 31. — Leto IV.

GLASILO OSVOBODILNE
FRONTE OKRAJA TRBOVLJE

O cenah in plačah

Govor tovariša Borisa Kidriča, ki ga je imel na nedeljski slavnosti na Hrčevem, je naletel — kot smo zvedeli — na velik, zelo dober odmev. Čemu? V njem je povedano za našega delovnega človeka toliko važnega, o cenah in plačah, o perspektivi njegove življenjske ravni. Po vsem tem mu je pojasnjeno, zakaj zviševanje cen nekaterih industrijskih izdelkov, zakaj zniževanje cen kmetijskih pridelkov, zakaj so danes takšne plače in kako bo z njimi v bodoče.

Prav je, da se ustavimo ob nekaterih mislih tega govora.

Ce življenjsko presojo, ali pa primerjamo današnje stanje na trgu s stanjem pred vojno, vidimo, da je med cenami kmetijskih pridelkov in industrijskih pridelkov precejšnje nesorazmerje, da so cene prvih znatno višje. Z raznimi ukrepi to popravljamo (eden izmed njih je bila tudi podražitev tobačnih izdelkov), zato se to razmerje ugodno popravlja. Povsod na svetu so namreč industrijski predmeti sorazmerno dražji kot pa kmetijski. Čim bolj pa je država industrijsko razvita, tem manjša je ta razlika med obojimi.

Kot smo rekli, so kmetijski pridelki pri nas sorazmerno dražji kot industrijski. Industrijski izdelki so povprečno okoli desetkrat dražji, kot pred vojno (pri posameznih predmetih je seveda drugače: nekateri so tudi do 20-krat dražji, drugi pa zopet le dvakrat; tobačni izdelki n. pr. so bili do podražitve le petkrat dražji kot pred vojno). Kmet pa veliko dražje prodaja svoje blago. Žito prodaja 18-krat dražje, mast pa 17-krat, jajca je včasih prodajal po petdeset para ali pa še ceneje, sedaj pa po 13 din, meso prodaja 19-krat, mleko pa 14-krat dražje kot pred vojno.

Z dosedanjimi ukrepi našega vodstva smo pri zniževanju cen kmetijskih pridelkov ob intervenciji socialističnega sektorja že zaznamovali lepe uspehe, znižale so se cene masti, novih pšenici, mleku itd. Ena važnih dolžnosti je, da bomo šli po tej poti naprej. Tovariš Kidrič je rekel, da bo verjetno že do konca tega leta postopno doseženo stanje, ko bo delavec z ozirom na predvojne cene plačeval predmete 10-krat dražje. Znižanju cen kmetijskih predmetov pa bo seveda sledila tudi pocenitev tistih industrijskih predmetov, ki so sedaj nad desetkratnimi predvojnimi cenami.

Ne bomo pa ostali v popolnoma istem razmerju cen med industrijskimi in kmetijskimi predmeti, kot je bilo pred vojno. Uspehi naše industrializacije se bodo namreč odražali že na cenah industrijskih izdelkov. Tako bo kmet prodajal svoje pridelke po sorazmerno malo višjih cenah kot pred vojno ter kupoval industrijske izdelke po sorazmerno malo nižjih cenah kot pred vojno.

Kako pa bo s plačami? Tovariš Kidrič je rekel, da gre vnaprej politika našega vodstva za znižanjem cen in zvišanjem plač. Ob koncu leta bo doseženo stanje, da bo delavčeva plača večja od 12 do 14-krat glede na predvojno. Plače nižjih uradnikov naj bi bile višje povprečno za 12 do 14-krat, srednjih okoli desetkrat, plače višjih uradnikov pa bodo sorazmerno manj povečane. Pri tem pa bodo cene 10-krat večje. Kaj to pomeni? Življenjski standard delavca in nameščence se bo dvignil.

Kako bo s kartami? Karte in razni bonji bodo ob vsem tem morali odpasti. Vsak bo plačal po svojem delu in si bo potrebno kupil s priloženim denarjem. Prav gotovo je sedaj pereče vprašanje, kako primerno oskrbovati otroke, to velja zlasti za družine s številnimi otroki. Nov način plačevanja bo gotovo tudi to upošteval. Gotovo bodo več prejeli starši.

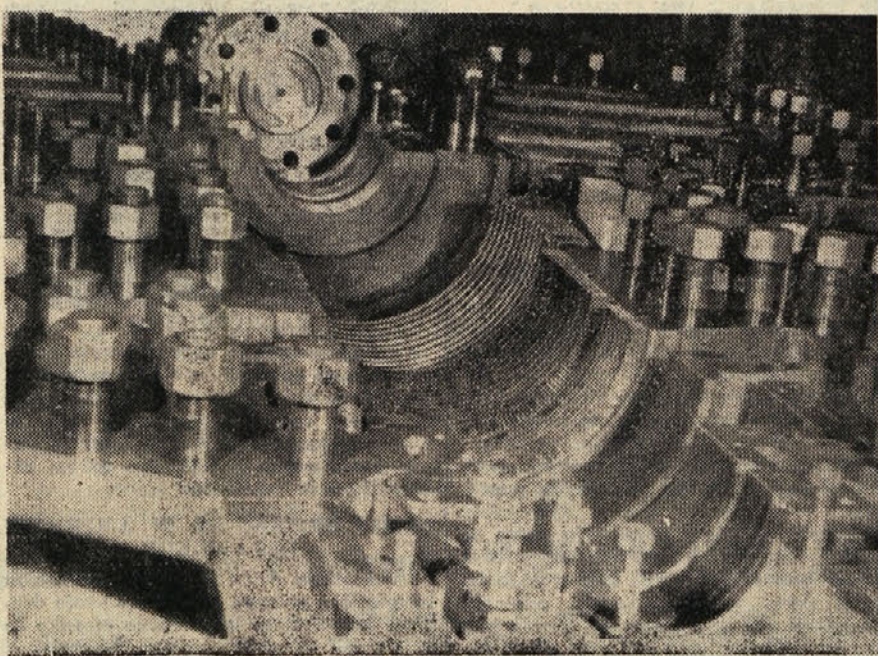
Nadaljevanje na 2. strani

Z LASTNIMI SILAMI
moderniziramo naše tovarne

Med naše dobre delovne kolektive lahko prištevamo tudi osebje termične elektrarne v Trbovljah. Z vztrajnim delom je uspelo temu kolektivu modernizirati to električno centralo in dvigniti proizvodnjo električne energije na 30.000 do 33.000 kilovatov in jo s tem postaviti na čelo tovrstnih tovarn v državi. Njen tekmeč bo poslala po dograditvi le kalorična centrala v Kostolcu. Naj povemo, da je bila to sedaj velika elektrarna nekdanje majhne obrati, ki je bil namenjen le za lokalne potrebe trboveljskega rudnika in cementarne. Danes pa pošilja ta centrala s svojo veliko zmogljivostjo izdaten del električne sile v celotno omrežje Slovenije in je važna kot središče tega omrežja ne le za Slovenijo samo, marveč tudi za severni del Hrvaške.

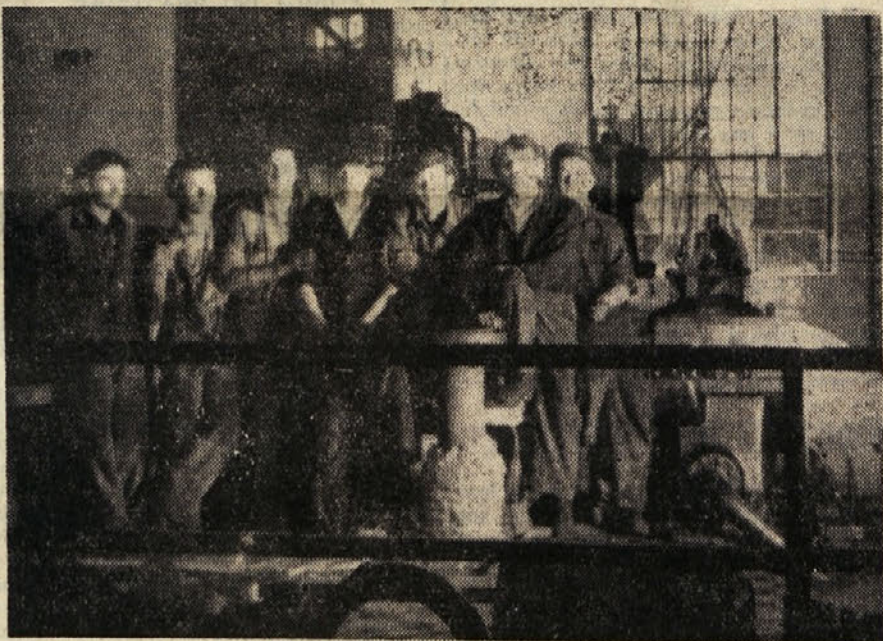
Ravno zaradi važnosti kot centralna elektrarna za sprejemanje in oddajanje svoje in od drugod sprejete električne energije je bila zgrajena v tej električni centrali nova, tako imenovana komandna plošča po najodobnejšem načinu. Tu se razporeja, sprejema in oddaja potrebna električna sila za celokupno omrežje Slovenije. To »poveljno mesto« s tako enostavnim imenom je pa vendar zelo komplicirana naprava. Številne avtomate, aparate in instrumente — alj kako bi že imenovali vse tukaj vgrajene priprave — so izdelali in montirali strokovnjaki tovarne Rade Končar v Zagrebu, vendar še s pomočjo nekaterih uvoženih delov.

Toda preidimo k uspehom in zaslugam, ki jih ima sam delovni kolektiv trboveljske elektrarne pri razširjenju in

Turbogenerator 24.000 kW v generalnem popravilu

zlitina za lopatice s 14% primesjo kroma je izdelek naše jeseniške železarnice. Celotno montažo, to je vgraditev teh lopatic, ki bo trajala 2 do 3 mesece, bodo opravile monterske grupe elektrarne same. To precizno delo, ki terja največjo pazljivost in natančnost, so opravljali nekoč le inozemski specialisti.

MonTERSka skupina

moderniziranju svoje centrale. To predvsem pri raznih doma izdelanih napravah in pripravah ter njih vgraditvi, ki so jih doslej izdelovale in montirale le inozemske tovarne.

Omenimo na primer veliki 24.000-kilovatni turbogenerator, ki so ga popravili in uredili sami pretekli mesec, ter mali turbogenerator za 12.500 kilovatov, na katerem bodo opravili generalni remont, to je zamenjavo 5000-jeklenih lopatic v notranjosti turbinskega kolesa, ki so bile v obratu že od leta 1938. Te lopatice je izdelala naša nova tovarna turbin »Edvard Kardelj« v Karlovcu. Tudi jeklo samo oziroma kromova

Dalje postavljajo popolnoma nove kotle in naprave v vodočistilnici. Nove naprave, izdelane v lastni delavnici, delno pa v CRD v Trbovljah, bodo v celoti zamenjale in nadomestovale stare, iztrošene naprave.

Vsekakor pa ne smemo pozabiti transportne naprave te kalorične elektrarne za odzemanje premoga iz depoja in dovažanje v peti kotlarno. Ta priprava je skonstruirana in izdelana v lastni delavnici po zamisli elektrarniškega mojstra in strokovnjaka tov. Pokorna. »Skraperski voziček«, kakor rečejo tej transportni pripravi, se odlikuje po večji zmogljivosti od dosedanjega, ki je inozemski proizvod.

Tako lahko tudi ta delovni kolektiv uvrčamo med one v naši državi, ki s svojo vztrajnostjo, upornostjo in ljubeznijo do domovine pomagajo, da se naša nekdanja zaostala agrarna država razvije v moderno industrijsko državo.

Odkritje spominske plošče
v trboveljski elektrarni

Dan vstaje slovenskega ljudstva je osebje elektrarne v Trbovljah proslavilo v soboto, 21. julija, z odkritjem plošče v spomin članom tega kolektiva, ki so v narodno-osvobodilni borbi darovali svoje življenje. Ob 13. uri so se vsi člani kolektiva tega podjetja zbrali pred poslopjem tovarne, kjer je imel direktor podjetja tov. Igor Mervič spominski govor, nato pa odkril spominsko ploščo padlim tovarišem in tovarišicam. Prižgane žare so gorele tudi ponoči in spominjale mimoidoče na žrtve, ki so padle. S tem slavi se je osebje trboveljske elektrarne častno oddolžilo spomenu velikega praznika našega naroda.

SADOVI VZTRAJNEGA DELA IN LJUBEZNI DO DOMOVINE

Kolektiv tovarne dokumentnega in kartnega papirja v Radečah pri Židnem mostu je izpolnil svoj polletni plan z velikim uspehom, saj ga je prekoračil za 6%. Vse mesece letošnjega leta je ta kolektiv izpolnjeval svojo proizvodno nalogo ter mu je uspelo opraviti svoj polletni plan že 18. junija.

Kljub težavam, ki se pojavljajo na strojih dnevno, kolektiv tega podjetja napreduje. Tako mu je med drugim uspelo, da nima tovarna nobenih neupravljenih izostankov od dela, upravljeni izostanki pa so se znižali.

Kolektiv te tovarne se je takoj po osvoboditvi boril z velikimi težavami, saj je bila tovarna med vojno porušena in uničena 70-odstotno. Vsem je še, v spominu drzna akcija partizanov, ki so meseca junija leta 1944 napadli tovarniške objekte in jih onesposobili za delo. Kakor drugod, je stal tudi kolektiv te papirnice leta 1945 pred veliko nalogo: obnoviti porušeno tovarno. Brez inozemskih strokovnjakov so z domačimi močmi usposobili stroje in druge naprave za delo, tako da je tovarna leta 1946 začela zopet obratovati. Od takrat pa vse do danes se je proizvodnja te papirnice stalno izpolnjevala in večala, tako da je kmalu dosegla predvojno stopnjo. Proizvodnja bi bila lahko še večja, toda tovarna je začela producirati vrsto novih specialnih papirjev, ki so vsi uvoznega značaja. Tihim racionalizatorjem tovarne je uspelo, da so začeli s proizvodnjo novih izdelkov, ki so za naše gospodarstvo velike važnosti.

Lepi uspeh zaznamuje delovni kolektiv te tovarne tudi v tekmovalstvu za 10. obletnico OF, saj je dosegel v tekmovalstvu med papirnicami v Sloveniji drugo mesto. Sedaj tekmujejo v tej tovarni v počastitev 10. obletnice JA z geslom za predčasno doseg leta in petletnega plana.

Delavci in nameščenci tega podjetja pa niso uspešni samo v produk-

Več političnega
dela na terenu

Vsi frontni odbori okraja Trbovlje so imeli sestanke, na katerih so obravnavali sklepe izvršnega odbora OF Slovenije, nov gospodarski sistem sproščene trgovine, odkupe kmečkih pridelkov, vprašanja komunalne dejavnosti, prostovoljno delo ter ostale naloge, ki stoje pred odbori OF in njenimi člani.

Na teh zborovanjih so razpravljali tudi o šestmesečnem tekmovalstvu v počastitev 10. obletnice JA. Posebne tekmovalne točke se sicer niso postavljale, marveč se bo tekmovalje usmerilo predvsem v delo za uvrstitve v čimprejšnjo osamosvojitve frontnih odborov.

Seveda bodo člani Fronte tekmovali tudi v vseh ostalih področjih dejavnosti, pri prostovoljnem delu, pri pomoči ljudskemu odboru in na kulturno-prosvetnem področju. Skoro po vseh odborih so obravnavali gospodarsko dejavnost, med drugim odkup mesa. Do 1. julija je bilo v obvezni oddaji odkupljeno nad 85 % mesa.

Posebno pazljivost so posvetili frontni odbori pokončevanju koloradskega hrošča. Temeljit pregled krompirjevih nasadov je izsledil nove okužbe in sicer na Izlakah, na XV. terenu v Trbovljah, na Dolu pri Hrastniku in v Hotemežu.

Zbiranje odpadkov je bilo uspešno. Ta akcija se še nadaljuje. Do 1. julija so v okraju nabrali 98.369 kg raznih kovinskih odpadkov, predvsem železnih. Slabše je bilo z nabiranjem zdravilnih zelišč. Tukaj so se najbolj izkazali na Dolah pri Litiji.

V juniju je bilo pri raznih delih opravljeno nad 15.000 prostovoljnih ur, tako n. pr. na rekonstrukciji trboveljske ceste, na čisti v Hrastniku in zadrudnem domu v Prapretnem. Posebno pridni so bili na Dolu pri Hrastniku, kjer so pri raznih delih opravili 3695 prostovoljnih ur. Lepo število delovnih ur je bilo storjeno na novem vodovodu v Zagorju in na zadrudnem domu na Kleku.

Ker je po sklepu III. kongresa OF prenehal delovati socialni fond OF, so delali v tem pogledu tudi na naših terenih, vendar se dokončna likvidacija tega fonda doslej še ni mogla izvršiti, zlasti zaradi tega, ker so se odbori tega fonda večkrat menjavali. So pa tudi primeri, kjer so se nekateri frontni odbori izločili iz našega okraja že leta 1947, tako n. pr. odbor Lokavec in Sv. Jodert, ki sta prešla v področje okraja Celje-okolica, ni pa tega vprašanja takrat nihče uredil.

Na terenskih sestankih so obravnavali seveda tudi politična vprašanja, tako n. pr. dogodke na Koreji, vprašanje gospodarske pomoči iz Amerike, dogodke v Perziji ter razna druga notranja gospodarska vprašanja. Zelo zanimiva je bila diskusija v zvezi z novo organizacijo pobiranja članarine. Večina je bila proti uvedbi znamke in je mnenja, naj se članarina pobira tako kot doslej. Seveda bodo to vprašanje dokončno rešili na GO OF, ko bodo prejeli predloge vseh frontnih odborov.

Razstava lokalne industrije in obrti

V dneh od 11. do 22. avgusta bo — kakor znano — v Trbovljah velika razstava lokalne obrti in industrije. Razstavni prostori bodo v osnovni šoli v gornjih Trbovljah. Na razstavo se pripravljajo vsa industrijska in obrtna podjetja našega okraja. Prav živahno je tekmovalje med privatnim in socialističnim sektorjem, zlasti v Radečah. Tudi Zagorje ne zaostaja za njimi. Manj živahnosti je v Hrastniku, kjer pa je obrt zelo slabo razvita.

Zanimanje za razstavo je med obrtniki vsega okraja veliko. Razstavljaleci pripravljajo svoja dela, ki naj bi prikazala, da je mogoče napraviti iz razpoložljivega materiala za široko potrošnjo lepe in praktične predmete. Obiskovalce bodo iznenadile razne novosti, kakršnih še nismo imeli priliko videti. Kaj bomo videli — pa naj ostane skrivnost do otvoritve razstave in prepustimo obiskovalcem, da te novosti odkrijejo sami.

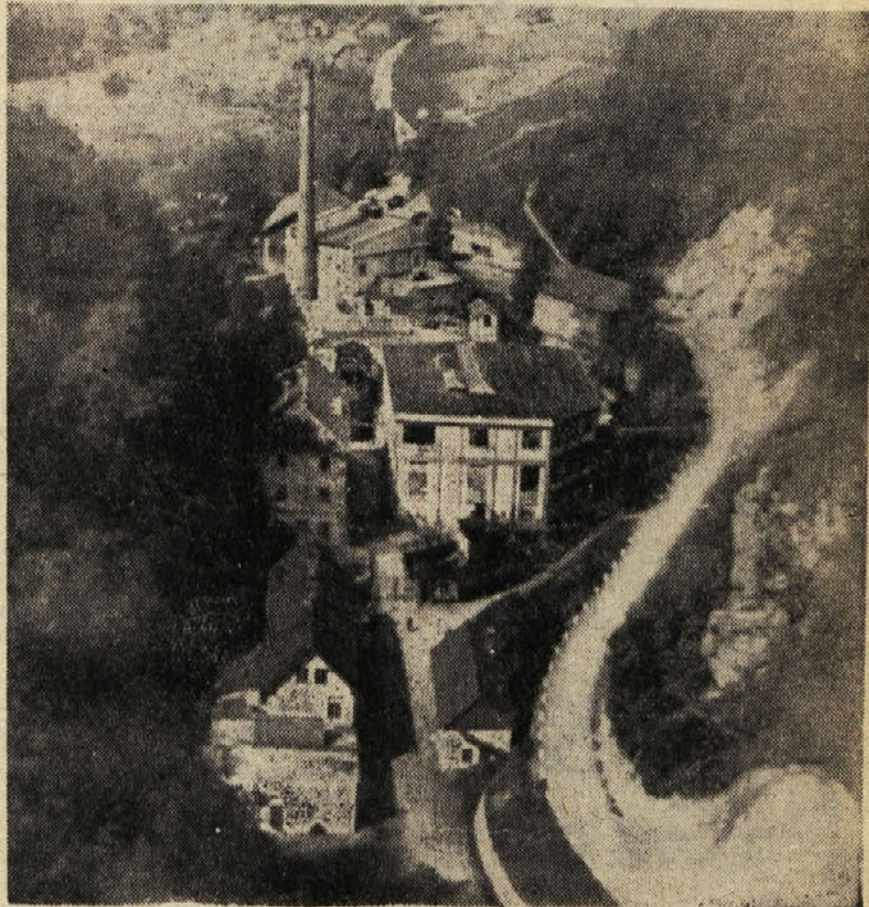
Navedli bi le, kdo vse bo med razstavljalci: to so vsi rudniki in tovarne v našem okraju, na primer rudnika Trbovlje-Hrastnik in Zagorje, steklarna in kemična tovarna v Hrastniku, CRD v Trbovljah, cementarna in elektrarna istotam, papirnica v Radečah in naša nova keramična tovarna v Izlakah nad Zagorjem. Dalje seveda vse stroke obrti, ki so razvite v našem okraju. Prvič

bomo videli izdelke edinega vrvarja v našem okraju — 70letnega Ivana Perjaja iz Radeč. Svoja dela pa bodo pokazali tudi lovci in fotomateriji.

Pozabiti ne smemo na naše javence vseh strok. To bo zanimalo predvsem starše, ki bodo imeli priliko videti, kakšne uspehe je dosegel naš mladi naraščaj v šoli in delavnici. Okrajna obrtna zbornica je sklenila, da bo najboljša dela naših javencev nagradila z denarnimi in knjižnimi darili.

Kakšen je cilj te razstave, ki jo v tem merilu še nismo imeli priliko videti v Trbovljah? Pokazala naj bi predvsem napredek našega lokalnega gospodarstva in naše industrije v povojni dobi. Dalje je njen cilj razviti in dvigniti lokalno obrt in jo podpreti; to predvsem tisto, ki je potrebna široki potrošnji prebivalstva in ni v okraju razvita v zadostni meri, ima pa za to vse možnosti. Na razstavi bodo naši pomočniki pokazali vso iznajdljivost v svoji stroki, kako je mogoče spriči pomanjkanja materiala izdelati z varčnostjo za široko potrošnjo uporabne predmete.

Kakovost, privlačnost in uporabnost izdelkov pa bodo ocenili obiskovalci sami z naročili. Tako naj bi bili vsi izdelki, ki se bodo pokazali za koristne in uporabne za široko potrošnjo, signal naši industriji za serijsko izdelavo.

Tovarniško poslopje papirnice pred desetimi leti

Dogodki po svetu v preteklem tednu

Kako mešajo karte premirja na Koreji

Nase zadnje poročilo o razgovorih za premirje na Koreji spriču trenutnega zastoj konferencie delegatov ni bilo preveč optimistično. V začetku minulega tedna pa so se karte igre o vojni in miru na Koreji nenadoma obrnile na bolje in sta oba partnerja dosegla znaten napredek. Glavna ovira za razgovore — umik tujih čet s korejskega ozemlja in 38. vzporednik kot demarkacijska črta obeh nasprotnih strank, kar so delegati Kitajcev in Severnokorejcev postavili kot osnovni pogoj za nadaljevanje pregovorov — je odpadla. Kitajci in Severnokorejci so popustili v pogledu umika tujih čet s predlogom, da bi se o tem govorilo po podpisu premirja. Po zadnjih poročilih o se delegaciji končno sporazumeli o dnevnem redu, ki naj obsega prejem dnevnega reda, določitev demarkacijske črte, na kateri naj se določijo razorožena cona, ki bi bila osnovni pogoj za prenehanje sovražnosti, sestava in pristojnost nadzornih organov, ki bodo odgovorni za izvedbo pogojev premirja. V dnevni red se vključijo tudi sporazum o vojni ujetnikih in priporočila vladam prizadetih držav. S tem sta nasprotni stranki dosegli sporazum o osnovi za sklenitev vojaškega premirja. Generalštabni oficirji obeh

strank bodo proučili posamezna vprašanja doseženega sporazuma. V odločilnih krogih ZDA se poudarja, da je nujno potrebno doseči pri pregovorih ugodno obrambno črto, ki bi izključila vse neprijetne posledice eventualnega nenadnega napada. Vsekakor je Zahod kljub vsem najnovejšim optimističnim poročilom in mnenjem zunanjih ministrstev, ki so mnena, da je nasprotna stranka popustila na zahtevo Sovjetske zveze, zelo previden in stoji na straži dobro oborožen ter pripravljen za vsako zahrbtno presenečenje.

Borbe nasprotnih si vojaških sil so lahkega značaja. Prišlo je le do manjših lokalnih spopadov poleg izvidniškega delovanja zračnih sil OZN, ki istočasno bombardirajo koncentracije kitajskih in severnokorejskih čet in glavne prometne objekte.

Previdnost Zahoda se kaže tudi v tem, da vojaški stroj deluje z nezmanjšano silo in se ne odklanja okrepitve čet.

Izgleda, da pri igri o premirju Zahod dobro meša svoje karte in bo imel adute vojaške, politične in moralne premoči, v kolikor ne bo igre kvaril s skrivnimi kartami tretji, tih, pa vendar glavni partner na Vzhodu.

Harriman uspešno posreduje v Perziji

Harrimanovo posredovanje v sporu angloiranske petrolejske družbe je zadnje dni pokazalo uspeh. Obetanje izdatne gospodarske pomoči je menda perzijsko vladu pripravilo do tega, da sta se Harriman in vladna sporazumela o ustanovitvi mešane angloperzijske družbe za izkoriščanje, prevoz in prodajo perzijske nafte in njenih derivatov. Harriman vztraja na tem, da bi v upravnem vodstvu te družbe morali sodelovati tudi Britanci. V zvezi s tem je perzijska vlada poslala britanski vladi spomenico, v kateri zahteva, da angloiranska družba plača Perziji 36 milijonov dolarjev, prizna zakon o nacionalizaciji in se uredi vprašanje prodaje in razdeljevanje nafte.

Harriman je izjavil, da je zelo zadovoljen z uspehi razgovorov. Ugoden preokret pregovorov kaže tudi vest, da je Harriman odpotoval v London, kjer je v spremstvu britanskega veleposlanika v

Teheranu prisostvoval seji britanske vlade, na kateri se je ubadala z britansko-perzijskim sporom.

Rafinerija v Abadanu ima vse benecinske rezervoarje napolnjene in bo prenehala delovati te dni. Številno uslužbencev se je zmanjšalo na najmanjšo mero, v kolikor so potrebna najnujnejša popravila.

Izgledi na mirno poravnavo spora so ugodni, vendar pa bo morala Anglija brez dvoma popustiti v svojih zahtevih in bo marekaskšno pravico morala odstopiti ameriškim posredovalcem. SZ menda tudi na tem mednarodnem področju ne bo dosegla svojih mračnih namenov.

NEPOPUSTLJIVOST ZDA GLEDE ŠPANIJE

Nenadna smrt admiral Shermana se v ameriških krogih ne šteje kot ovira za nadaljevanje razgovorov o vojaški zvezi med ZDA in Španijo.

Kljub odporu Londona in Pariza se bodo ti razgovori nadaljevali in se sodi, da so ZDA trdno odločene zgraditi v Španiji letalska in pomorska oporišča in pripraviti potrebno, da bi se Španija vključila tudi v Atlantski pakt. Po izgledu upoštevajo ZDA pri tem le strateške momente in menijo, da bi jim Španija bila pri tem v veliko vojaško pomoč, ne mislijo na moralno-politično škodo Zahoda proti informbirojskemu rovarjenju ki bo Francija kot krvavega fašističnega diktatorja uporabila kot uspešen politični adut proti zahodnim državam.

FRANCOV BAKER ZA SOVJETSKO ZVEZO

Španske družbe so prodale v zadnjih tednih Sovjetski zvezi 25.000 ton bakra. Pri tem je Španija zahtevala kot prvi pogoj za prodajo bakra, da mora SZ

vrniti tisoč španskih ujetnikov, ki so se v zadnji svetovni vojni borili ramo ob ramo z nacifašisti.

PROGRAM ANGLEŠKE OBOROŽITVE

V programu oborožitve bo Britanija letos porabila 620 milijonov funtov šterlingov. Program se vedno bolj uresničuje. Nedavno je bila spuščena v morje prva britanska nosilka helikopterjev, ki je dolga 105 in široka 70 metrov.

POMOČ IZ AMERIKE

ZDA nadaljujejo s pošiljkami na račun pomoči Jugoslaviji. Na Reko je prišlo več ladij s tovarni 3758 ton koruze in 6612 ton graha ter 5081 ton maštin. »Slovenija« bo pripeljala zadnje količine iz programa pomoči organizacije CARE, in to 72 ton mleka v prahu in 165 ton evrovega masla. Organizacija CARE nam je torej skupno poslala 10.950 ton mleka v prahu, 5528 ton jaja v prahu in 4989 ton evrovega masla.

... in doma

NOVE ZADRUGE V NAŠI DRŽAVI

Zadružni sektor se pri nas vedno bolj krepi. Letos je bilo pri nas ustanovljeno 52 novih zadrug s 4500 gospodarstvi in z nad 9500 ha zemljišč. Pri tem prednjači Makedonija, sledi ji pa Srbija.

ZANIMANJE INDIJE ZA NAŠE ZADRUŽNISTVO

Indijska vlada je zaprosila našo zvezno vlado za sporočilo o stanju našega zadružništva. Pri tem jo zanimajo predvsem tipi naših zadrug, organizacija dela in uspehi zadrug v kmetijskem sektorju. Indijo zanima tudi literatura o našem zadružništvu in kmetijstvu sploh.

OBISKI BRITANSKIH IN AMERISKIH DRŽAVNIKOV

V kratkem pride k nam na oddih član laburistične stranke G. Bevan s svojo družino. Mnogi člani laburistične stranke so najavljeni za obisk našega Primorja. V septembru pride na naše povabilo v Jugoslavijo tudi britanski minister za trgovino Shawcross. V kratkem se pričakuje obisk pomočnika zunanjega ministra gospoda Ernesta Daviesa.

Pri nas se že nekaj dni mudita ameriška državnik Brian Mac Mahon in Smith, člana ameriškega senata in State departementa.

MONTAŽA NAJVEČJEGA BAGRA V NAŠI DRŽAVI

V Banovcih so montirali največji bager v naši državi. Bager je težak 170 ton in v 24 urah lahko naloži vso dnevno produkcijo premovalnika. Zlica bagera napolni 15-tonski vagon v petih minutah. Glavni stroj ima 250 konjskih sil, hiša za strojnika pa je visoka kot dvonadstropna hiša. Namesto gosenic ima »copate«, s katerimi se premika z dvometrskimi koraki.

UMETNA OPLODITEV OVAC

V LR Bosni in Hercegovini so v delovnih zadrugah in državnih posestvih umetno oplodili 10.000 ovac. S tem se bo ovčevreja izdatno dvignila in se bo tudi kakovost ovčje pasme čim bolj povečala.

Nedelavnost upravnega odbora ZB NOV v Kisovcu

Ob proslavi Dneva vstaje, dne 22. julija, so na Plešah pri Zagorju odkrili ploščo v spomin prve zasavsko-revirske partizanske čete, ki je bila ustanovljena v tem kraju. Slovesnosti se je udeležilo okrog 700 ljudi. Na proslavi je govoril brat padlega junaka zasavskih revirjev, major JA. tov. Adolf Hohkraut. Kratko zgodovino zasavsko-revirske čete je orisal tov. Kralj, ki je bil kot eden prvih borcev navzoč pri ustanovitvi te čete dne 7. avgusta 1941.

Proslava je bilo dobro organizirana in je dosegla lep uspeh. Čisti dobiček je namenjen za obdaritev socialno šib-

kih, zlasti starčkov in stark. — Na tem mestu moramo pripomniti, da je kot prireditelj te proslave bila označena krajevna zveza borcev NOV v Kisovcu. Na žalost pa moramo ugotoviti, da je bil upravni odbor te zveze pri pripravi za prireditev popolnoma nedelaven. Za doseženi uspeh gre predvsem zasluha posameznim članom ZB, članom IO KLO in organizaciji AFZ, ki so preskrbeli ploščo in opravili vsa dela v zvezi s prireditvijo. Odbor, ki je ob tej priložnosti pokazal svojo nedelavnost, bo treba reorganizirati in delo v krajevni zvezi spraviti v sklad z nalogami, ki jih mora izvrševati ta borbena organizacija.

Proslave Dneva vstaje na podeželju

Mladina se je spomnila partizanskih družin

V dneh, ko je slovenski narod obhajal praznik naše oborožene vstaje, je mladina trboveljskega okraja napravila nad 20 obiskov pri naših partizanskih družinah in vdovah, ki so doprinesli v narodnoosvobodilni borbi velike žrtve. Tako je aktiv mladine OLO Trbovlje obiskal partizansko družino Krivičnik pri Sv. Lenartu nad Trbovljami. V tej družini je padlo v NOB pet bratov, tako da je od šestih bratov ostali pri življenju le eden. Vesela in ginjena je bila družina Krivičnik nad tem obiskom, zlasti tja, ker so ji mladinci prinesla razna darila, tako n. pr. blago za ženo, možko srajco, otroško jopico, kekse, čokolado in neka vina. Mladinci so ostali v tej družini doli časa v prijetnem razgovoru in obujali spomine na vojno.

Mladina trboveljske elektrarne pa je obiskala starega možička Bajdeta v Završju. Mož je star že 78 let in je v narodnoosvobodilni borbi izgubil dva sinova, sam pa tudi podpiral partizane. Tudi temu možu je prinesla mladina lep spomin. Pod Partizanskim vrhom pa je obiskala »Mamic« mladina Okrajnega magazina.

Mladinski aktiv cementarne v Trbovljah je obiskal družino Tori (po domače Pečnikovce). V tej družini sta padla sin in hčerka. Hčerko so ustrelili Nemci, ker je kurila kres. Mladina MLO Trbovlje je obiskala mater starega revirskega borca Salomona, mladinski aktiv »Ivana Kešeta« iz Bevskega pa je obiskal mater Ivana Kešeta.

Mladinski aktiv v Hrašniku so obiskali 9 partizanskih družin, prav tako tudi mladinci v Zagorju.

TUDI VRHOVO JE IMELO LEPO PROSLAVO

Za proslavo dneva vstaje so se tudi v Vrhomu lepo pripravili, zato je slovesnost dobro uspešla. Že na predvečer je bila na KLO slavnostna seja, na kateri so zaslužnim frontovcem razdelili odlikovanja, ki jih je podelil Prezidijske skupščine FLRJ.

Na praznik dneva vstaje se je zbralo pred gasilskim domom skoraj vse prebivalstvo v mladino, pionirji, gasilci in ostalimi, ki so odšli z zastavami na kralj, kjer so leta 1943 padli prvi talci. Sledila je spominska slovesnost za žrtve z govori, recitacijami in petjem.

Popoldne je bilo veliko ljudsko razjaje. Obujali so spomine na težke in slavne dni naše narodnoosvobodilne borbe.

Z DOLA PRI HRASTNIKU

Na Dolu so dan vstaje počastili že v soboto 21. julija. Po odpeti državni himni je tov. Jakopič orisal zgodovino par-

tizanskih bojev, zlasti pa terenske akcije. Sledila je razdelitev odlikovanj zaslužnim borcem in aktivistom, nato pa kulturni program z nastopom ženskega in moškega pevskega zbora, tamburašev in gasilskih pionirjev. Telovadne točke, ki so jih izvajale pionirke ter mladinci in mladinke, je spremljala harmonika. Vsi nastopi so bili dobri, le žal, da se je moral spored zaradi kratko odmerjenega časa skrajšati. Tudi udeležba bi bila lahko boljša.

Ta program so ponovili v nedeljo, 22. julija, v Čreti, kjer je priredil KLO Turbiček te prireditve bodo uporabili za kritje stroškov krajevne elektrifikacije.

LEPO JE BILO NA DOBOVCU

Prav lepo so proslavili dan vstaje na Dobovcu. Že na predvečer praznika so zagoreli kresovi po okolici in na Kumu. Na dan 22. julija so imeli na Dobovcu slovesno proslavo v gasilskem domu z bogatim kulturnim sporedom. Na tej slovesnosti je nastopila šolska mladina z recitacijami in petjem, dramski odsek 16. terena OF iz Trbovelj pa je uprizoril gledališko igro.

K proslavi se je zbralo veliko ljudi, tako da niso našli vsi prostora v dvorani. Vsi navzoči so toplo pozdravili spominski govor k velikemu dnevu našega naroda, ki ga je imel tov. Igor Mervič. Po proslavi so položili vence na mesto, kjer so bili leta 1941 ustreljeni prvi partizani. Med polaganjem vencev je četa lovcev izstrelila častno salvo. Prebivalstvo je nato v prijetni družbi obujalo spomine na čase naše narodnoosvobodilne borbe in delalo načrte za bodočnost.

Znojilci v Kotredežu

Pred kratkim so gostovali v Kotredežu igralci iz Znojil pri Čemšeniku z igro »Na letovščini«.

Oglejmo si nekoliko izvedbo igre. Že takoj v začetku igre, ko se je dvignil zastor, je bilo opaziti na obrazih igralcev precej korajžje. Minilo je srečno prvo dejanje, za njim pa vsa igra. Potek igre je bil tako dober, da je bil za dovoljen sleherni gledalec. Vsak je imel dovolj smeha in spoznal je, da zmora tudi mladina iz samotnega kmečkega kraja, akoravno nima razgleda o kulturnoumetniškem delu, marsikaj.

Kot posebno dobro igralca sta se pokazala Jože Robavs in Marija Krežetova. Pa tudi ostalih ne moremo grajati in želimo vsem tem idealnim igralcem z naše dežele v nadaljnjem gledališkem delu in prizadevanju še mnogo uspehov. Uspeh ne bo izostal, če jih bo pri delu spremljala ljubezen, saj je ravno ljubezen do dela največja in poslednja skrivnost resničnega in trajnega uspeha. Te igralce bodo v naš kraj še povabili.

MUZEJ NARODNE OSVOBODITVE OKRAJA TRBOVLJE

Da se prebivalstvo okraja Trbovlje seznani pobilže z narodnoosvobodilno borbo in da se poznim rodovom ohrani spomin na herojsko dobo našega naroda, je okrajni ljudski odbor v Trbovljah na svojem slavnostnem zasedanju dne 21. julija t. l. sprejel odlok o ustanovitvi Muzeja narodne osvoboditve okraja Trbovlje.

Ustanovitev tega muzeja je pomembna, saj si bodo naši ljudje v njem poglobili svoje znanje o narodnoosvobodilnem gibanju v naših revirjih, se seznanili v njem s historiatom edinstvenega obdobja našega naroda, obdobja nadloveskih žrtve fašističnega terorja, prav tako pa dobili sliko o veličastnih pridobitvah našega naroda v tej borbi, pridobitvah, ki jih spopolnujemo še po vojni v dobroti nas vseh in naših potomcev. Z ustanovitvijo muzeja in z nadaljnjim zbiranjem zgodovinskega materiala iz te velike borbe našega naroda se bomo oddolžili spominu vseh naših tovarišev in tovarišic, ki so za našo nacionalno, socialno in kulturno svobodo žrtvovali najdražje — svoje življenje.

Prostori tega muzeja so v Rudarskem domu v Trbovljah. Muzej je dostopen za obisk najširšim ljudskim množicam vsak torek in četrtek od 16. do 19. ure ter vsako nedeljo od 9. do 12. ure.

Uprava muzeja prosi, da se o prednjem obvesti vse prebivalstvo našega okraja na običajen način po naših množičnih organizacijah, krajevnih ljudskih odborih ter podjetjih in ustanovah.

Janez Mohar:

SVATBA

(Nadaljevanje in konec)

Spet je šel nazaj v hišo. Brez misli, brez smotra. Ves zgubljen je hodil sem in tja, gnan od nekega čudnega nemira. Pa ni bilo v srcu nič, kar bi mu morda dajalo težko kri. Le groza, tema, mraz. Tam nekje od spodaj je prihajalo sovraštvo kakor mrzla megla v pozni jeseni. Prileze iz doline, ovije hrib in kočo, vsak klemen posebej. Zleze ti v obleko, da je vlažna in hladna, kožo ti naježi, na prsa se ti vleže. Človek bi kar umrl. Tudi Ožbetu je bilo tako. Umrl bi. Če bi mu nekdo dejal: stopi k zidu, da te ubijem — da, kar stopil bi in mirno počakal. Se zamilal ne bi.

Ne ve, kako je odprl vrata. Stopil je v hišo za peč kakor berač, ki čaka milosline. Vojaški so stali v gručah po dva ali trije in kričali drug v drugega. Eden je vlekel harmoniko, kajti godec jim je ušel. Dolgo je stal Ožbe tako. Iskal je z očmi ženo in poskušal misliti. Zene ni bilo. Misliti ni mogel. Le v prsih ga je tiščalo. Boletina ali kaj? Dušilo ga je. Ni mogel dihati.

Spet je odlašal ven, zlezel za pod in legel v travo. Zdelo se mu je, da je že storil enkrat tako, da je že tiščal glavo v dlani, samo prej ni bilo šepetanja iz sence ob podu. Kakor bi ga nekdo udaril z bičem, ga je spreletelo!

Liza!

Res, Liza in tistega s slamatimi lasmi ni bilo v koči. Hans! Hans in Liza! Ernica!

Zdaj ve!

Boletina, ki mu je legla v srce, je

poteptala sovraštvo. Užaljeno samoljubje ga je bolelo. Gnus in zaničevanje sta ga davila. Strašno misli so ga nanavile. Vrata ljubezni in usmiljenja so se ožila in zaprla. Srce se je zakrnilo. Zdaj ve, zakaj ima Ernica pšenične lasce! Zdaj ve, zakaj je Liza zadnje čase tako čudna in kakaj se ji je tako mudilo k poroki! Črno spoznanje se mu je zagrizel v glavo, kjer vrta in vrta. O, ni še dovolj. Ni še vse. Zdaj se je spomnil tudi, da kurir, ki se je navezal na to hišo, ni hodil dolgo okrog. Izginil je stari Brest, izginil Martin in naposled mladi Anton, petnajsetleten otrok z velikimi plavimi očmi in veselim, nasmejanim obrazom, ki so ga vsi klicali za sina. Marsikatera dobro pripravljena akcija je šla tu v tem kotu po sluh. O, zdaj ve! Zdaj ve, da ni bila ljubezen tisto, kar je gnalo Lizo njemu v objem. Ne! Hotela je imeti moža, da bi lahko ljubila nekoga brez skrbi. Da bo lahko nekomu rodila otroke. Rabi človeka, ki jim bo dal ime in skrbel zanje.

Hrast je trd. Ne ukloni se vsakemu vetru. Hud vihar mora priti, da ga zamaže do korenin. Malokdaj se razlije Sava po soteski. Toda kadar plane preko skal, trga kamenje in drevje. Pustilo.

Ožbetu je v srcu divjal vihar. Pa ni imel dovolj moči, da bi planil in udaril. Po prvem navalu krvi je prisluhnil. Tiho šepetanje se je igralo iz teme.

Spet se je spomnil malega Antona. Kravno mu je zaplesalo pred očmi.

Anton!

Videl je pred seboj njegove vesele oči. Videl je belo čelo, na vratu pa krvavo rano. Zgрозil se je. Nihče drug — ona je bila! Zato je tudi samo s kamenjem zametel v robidovju nad hišo. Spomnil se je, kako ga je našel. Najprej je mislil, da je žival poginila v gozdu. Sebe po dolgem iskanju je našel zasutega otroka s presekanim vratom. Robida je skoraj že prerasla kup, v katerem je bil zakopan. Prsti so krčevito stiskali zemljo pod seboj.

Morilka! Morilka otroka, ki ni imel nikogar na svetu razen domovine. Morilka otroka, ki je ljubil zemljo in svobodo bolj kot vse drugo. In ona je sedaj njegova žena! Ne! Zver! Zver, ki pozna samo sebe, samo zlo in nič drugega na svetu. Kaj jo je gnalo tako daleč? Ljubezen? Ne! Ljubezen je dajanje, je darovanje samega sebe. A to, kar čuti ona, je samo divje valovanje krvi. Zdaj mu ni več žena! Tista zveza na uradu je samo zunanost! To ni vez!

Prav ko je hotel vstati, se je izlučila iz teme ob podu dvojna senca in se počasi pomikala proti hiši. Sredi poti je obstala in se združila v eno. Nato je utonila v temi pred hišo.

Ožbe je planil pokonci. Konec! Konec! Končati je treba ta strašni večer, to strašno noč. Otresti se bremena, ki ga tišči k tlom.

Stal je kot sodnik, ki premišlja, kakšno kazen naj naloži obloščencu.

Sklep je dozoril. V kuhinjo po nož in nato v izbo. Toda komu naj prej zabode mrzlo čelo v srce? Njemu? Njej? Kdo je večji krivec? Ona? On? — Ni! Brez misli naprej! Bo že tam videl.

V veži je obstal. Sunkovito je dihal in roki sta mu trepetali. Bežno je videl na levi priprta vrata izbe, kjer naj bi bil njegov in Lizin kot v hiši. Nekdo

je prižgal luč, da je ozki pramen svetlobe udaril v vežo. Premagal se je in stopil v kuhinjo. Nož mora biti nekje na ognjišču. Mala svetilka je medlo obsvetljevala okajeno ognjišče in nekaj loncev na njem. Noža ni bilo nikjer. V hišo pa ne more ponj. Tam so Nemci. Kaj sedaj? Razmišlja mrzlično. Glavo ima nabito kot lov. Razneslo mu jo bo. Zadržaj se za lonci na ognjišču opazil steklenico s petrolejem. Ob pogledu na svetliko in olje je začela plahneti v njem misel na nož.

Pospetil jim bom! Vsem skupaj bom posvetil!

Tako se je odločil. Odšel je iz hiše in začel kuhinjska vrata od zadaj zalagati z grami, ki so složene pod kapjo čokolade mrzle zime. Prav do vrha je z njimi založil vrata. Nato se je vrnil v kuhinjo po luč in olje, skril oboje za vodnjakom, zaklenil zunanjo težko večna vrata, naložil suhljadi, polil in zažgal. Isto je storil zadaj. Ko se je vrnil, so plameni že visoko švigali. Slamnatna streha jim je bila gladka pot. Ne bi našel do slo, ko so se razposajeni zublji že pošastno vzdolžali po slemenih.

Pijano epilje v hiši se je spremenilo naenkrat v bujno kričanje na smrt obojenih. V majih okencih so železnimi križi so se gnelli obupani obrazi. Še nekaj puškinih čevljev se je pokazalo v razbitih sipah. Toda sodnika in življenje jim je zastirala zavesa živih plamenov, ki so švigali po lesenih stenah ko bežeče živali.

Ožbe je stal ob vodnjaku z lučjo v roki in gledal nepremično v pošastno grmado pred seboj. Vroče mu je bilo. Vročina mu je izsušila še zadnjo kapljico znoja, ki ga je vse dotlej curkoma oblivljal. Rad bi videl še en obraz. V mukah, v smrtnem strahu bi ga rad videl. Pa je čakal zaman.

Iz hrama je pritekla Ana.

»Pomagaj! Pomagaj! Kje so mati? Kje je Liza?«

Ni se ganil. Ni ji odgovoril.

Ana je planila vanj.

»Ti si zažgal! Ti si ju ubil! Ubil si ju! Ubil!«

S košenimi pestmi ga je bila po obrazu, da ga je polila kri.

Kakor bi se zbudil iz sna, se je stresel. Zgrabil jo je za roko in vlekel na grič. Tam se je vrget na tla in z rokami začel razkopavati gomilo kamenja. V svitu ognja se je prikazal med kamenjem troneč, razpadajoč obraz. Ožbi je dvignil poltroško glavo in jo, kako blazen, poljubil. Nato je pokazal prstom proti goreči hiši:

»Glej, Toneček, glej! Jaz sem te mšečkal! Tebe in vse druge sem mšečkal!«

Zgrabil je s prosto roko Ano in jo potegnil k sebi na tla.

»Glej, tega sem mšečkal!«

Govoril je kakor blaznež v pretrganih stavkih.

»Tega fantička, ki je izginil kakor rosa v soncu! Tako rad sem ga imel! Liza pa ga je ubila in zakopala! Le poglej ga!«

Vlekel jo je k sebi in ji tiščal mrtvo glavo pred oči.

Groza ji je šla v kosti, da ni mogla vpiti, da se ni mogla braniti. Samo izropalo odprte, ugazle oči je videla v razpadajočem obrazu in smrad ji je silil v nos in jo dušil. Zbrala je vse moči, da se mu je izrgala iz rok in zbežala v gozd. Brez cilja, z grozo v srcu in obeh je zakla v gosto robidovje, kjer se je zgrudila in obležala.

Ožbe je pestoval mrtvega otroka in rmel v ogenj...

Taka je bila svatba v Vrheh.

NAŠI ČITATELJI ... nasejo

NOVO GLEDALIŠČE V TRBOVLJAH

V Trbovljah se je ustanovilo novo gledališče, ki je pod imenom »Zabavnega gledališča MLO Trbovlje« dalo že štiri predstave, ki so izpadle kar zadovoljivo. Članj novega odra so sami mlajši fantje, ki imajo veliko veselje od izživljanja na odskih deskah. Reče se lahko, da je program te igralske skupine vsa trboveljska publika toplo pozdravila, saj so bile vse štiri predstave razprodane in so nastopajoči želi velik aplavz.

Seveda bo treba še mnogo truda in vaj, da se ves kolektiv tega gledališča še ugleda, kajti le tedaj se bo program odvijal res gladko, kar bo prineslo igralcem priznanje, gledalcem pa še večji užitek.

V svojem prvem programu so nam pokazali nekaj prav izvirnih točk, n. pr. predstavitev igralcev, čarovnik, prizor z avionom, pa tudi ostale točke so bile dobro izvedene. Brez dvoma pa je bila publiki najbolj všeč trboveljska kronika in sta bila zanj »penzionista nagrajena« z burnim aplavzom.

Levi delež na sporedu nosi pevske

V Zagorju bodo zgradili prosvetni dom

Kulturno-prosvetno delo v Zagorju ovira pomanjkanje primernih prostorov. Za prireditve se uporablja telovadna dvorana fizikulturnega doma. Ker pa je oder v tej dvorani premajhen, nimajo dramske sekcije SKUD »Vesne« zadostnega »življenjskega« prostora za uspešno kulturno-umetniško delo. Zaradi pogoste zasedbe dvorane je prizadeto tudi telovadno društvo. Pomanjkanje prostorov povzroča trenja med društvi in množičnimi organizacijami. Nič čudnega ni, če kulturno-prosvetna dejavnost ne more priti do takega izraza, kot bi v tem velikem industrijskem kraju sicer lahko.

Ker je to vprašanje postalo zlasti letos posebno pereče, se ga je lotil svet za kulturno-prosvetna vprašanja pri IO KLO Zagorje. V zvezi s SKUD »Vesno« in Ljudsko prosveto v Ljubljani so sprejeli sklep, da se v Zagorju zgradi prosvetni dom. Postavljen je že iniciativni odbor, ki se trudi, da se prične »gradnja« čim prej. Komisija je izbrala mesto za ta dom na najlepšem prostoru centra Zagorja. Dom bo zidan v obliki črke T, imel bo frontalno dolžino okrog 50 m, v globino pa bo merila stavba okrog 30 metrov. Osnutek bo preskrbela Ljudska prosveta.

Dvorana novega doma bo imela prostora za 400 sedežev in 250 stožič. V domu naj bi imele primerne prostore

Več razvedrila v prirodi za delovne ljudi!

(Vprašanje javnega parka v Zagorju)

V rudarskem naselju v Toplicah pri Zagorju je pri »grasčini« park, ki so ga nekoč uživali direktorji in višji uradniki zagorskega premogovnika. Sedaj so v tej grasčini pisarne in stanovanja, del parka je odprt za javnost, medtem ko je večji del parka zaprt še danes za počitka železnega rudarja. Ta večji del parka je namreč pod upravo sindikalne vrtnarije. Omenjeni mali del parka je bil doslej zapuščen in ni vabil človeka poleti v svojo blagodejno senco. Ob priliki proslave Dneva vstaje se park očisti, posuli s peskom, postavili klopi in popravili plot. Kakor smo zvedeli, namerava rudniška uprava urediti drugo leto v tem parku tudi letni kino.

Toda ta park v miniaturi nikakor ne zadošča sodobnim zahtevam rudarskega naselja. Razen tega dobiva Zagorje vse bolj značaj mesta in bo treba resno misliti na ureditev primerne parka, kjer bi delavci po svojem napornem delu našli primeren kraj za počitek ali pa za sprehod. Zato so opravljene želje Zagorjanov, da se sindikalna vrtnarija, ki se nahaja v območju tega parka, opu-

kvartet, ki je glasovno zelo dober, pač pa se je opazilo, da ima premalo vaj. V prihodnje bo treba vsako pevsko točko temeljito izpolniti. Le s potrebnim številom vaj pride vsaka pesem res do svoje veljave.

Ce pogledamo nastop tega zabavnega teatra z očmi naše publike, lahko brez skrbi rečemo, da je program »užgale«. Res se ni vse tako kot bi moralo biti, vendar bodo s časom vse pomanjkljivosti odpadle ter bo tudi zabavno gledališče doseglo višino, kot jo ima gledališka družina »Lojzeta Hohkrauta«.

Prav lepo gesto so napravili člani tega zabavnega gledališča ob zadnjem partizanskem pohodu v trboveljskem okraju pred praznikom Dneva vstaje. Udeležili so se zaključnega mitinga borcev na Mlinšah ter s svojim zabavnim programom razvedrili celo brigado, za kar so dobili igralci od borcev priznanje za svoj trud.

Novemu gledališču v Trbovljah želimo pri nadaljnjem delu še mnogo uspehov.

vse množične organizacije in društva. S tem bi se sprostilo mnogo stanovanj, kar bi ublažilo stanovanjsko krizo.

Z gradnjo doma bodo začeli takoj, kakor hitro pride gradbeno dovoljenje. Prebivalstvo Zagorja se zelo zanima za ta projekt in bo po svojih močeh pripomoglo k njegovi izvršitvi.

Velik uspeh trboveljskih pevcev v Dobrni

V soboto, 21. julija, je priredil mešani pevski zbor SKUD »Lojze Hohkraut« iz Trbovelj pod vodstvom pevovodje Jožeta Skrinarija v zdravilišču v Dobrni koncert, ki je doživel velik uspeh. Zbor je prinesel zdraviliškemu gostom pozdrave trboveljskih rudarjev z željo, da bi se počutili v tem lepem zdravilišču čim bolj in da bi odnesli iz tega lepega predela Slovenije čim lepše vtise. Namen zboru, nuditi zdraviliškemu gostom urico prijetnega razvedrila, je bil sprejet z odobravanjem.

Stevilni gostje, ki se mude v zdravilišču iz vseh krajev naše domovine, so se po koncertu laskavo izrazili o njegovi izvedbi. Mnogi med njimi so poslušali pevce že tedaj, ko so prepevali še v mladinskem zboru »Trboveljskih slavčkov« in so po koncertu obujali spomine na tedanje kvalitete zboru, zaradi katere

eti in ves nekdanji park obnovi ter da na razpolago zagorskemu prebivalstvu. Vrtinarija z majhno proizvodno zmogljivostjo ne pride na trgu več do izraza in prebivalstvo nima od nje toliko koristi, kot bi jo imelo od dobro urejenega parka. Za ureditev parka bi ne bili potrebni večji stroški, za vzdrževanje in red bi pa nastavili kakega upokojenca. Uprava rudnika in krajevna oblast naj bi se lotili tega vprašanja in ga čim prej rešili na splošno zadovoljstvo zagorskega prebivalstva. Zagorje bi z dobro urejenim parkom mnogo pridobilo na svojem izgledu in na lepoti tega kraja na splošno.

? Kaj pride ...

»ZADREGA NAD ZADREGO«

Prosto po Scottu:

ČRNI BRATJE

Kriminalni roman

»Prav, prav, gospodi!«
Moravec je zapisal avto na določeno mesto ter odločil šoferski platiš in rokavice. Na desni in levi sta stala velika, elegantna avtomobila. Voz na levi, klasično limuzino. Je pravkar štiral šofer v pravi obleki. Mo-
raven se je zdelo, da ga ta šofer skrajno začuden opazuje.

Iz garaže je šel Moravec naravnost v boljši hotel, kjer si je našel sobo v četrtem nadstropju. Soba je imela okna na cesto. Poleg enega med okni je opazil požarno ljestvo, kar je Moravec ugotovil z nekim zadovoljstvom. Po tej lestvi lahko v primeru nevarnosti pobegne. V hotelu se je prijavil kot Walter Cole iz Clevelanda. Hotelnemu vratarju je dejal, da pride njegova priljaga za njim. Soba je plačal naprej.

Zdaj pa mora stopiti v stik z Walterjem Stenelom. Kakor je že prej sklenil, ga bo poklical po telefonu. V hotelu je bila javna govorilnica. Iz te je poklical Stenela.

Ko je zaznal v telefonu globoki glas svojega prijatelja, mu je bilo milo pri srcu. »Ali je tamen gospod Stenel?« je vprašal Moravec s spremenjenim glasom.
»Ne, tu govori Stone,« se je oglasilo v telefonu.
»Ali ni tamkaj gospoda Snella od tvrdke Gately & Cromwell?«
»Ne, rekel sem vam že, da ne... Opro-
sti! Katero tvrdko ste hoteli poklicati?«
»Z gospodom Snellom od tvrdke Gately & Cromwell bi rad govoril!«
»Kaj? Moravec je silil prestrašen glas.
»Da! Nikar se ne čudite,« je rekel Mo-
ravec. »Razume se, da me niste pričakovali. Tu namreč govori Thompson od tvrdke Brown.«
»Za božjo voljo!« je vzklil Stone.

»Moram z vami govoriti zaradi važne kupčije. Ali najljudne pogovoru lahko prisluškujete nepoklicana ušesa?«
Nekaj trenutkov je trajala tišina. Iz-
gledalo je, da je Stone od presenečenja iz-
gubil glas. Nato je dejal:
»Ne, ne, mislim, da ne. Mislim — da vas razumem. Davi — da — davci sem silil, da mi bo vaše podjetje stavilo predlog, gospod Thompson. Povedati mi morate kaj več o tej zadevi. Kje pa ste?«
Moravec ni odgovoril na vprašanje, pač pa dejal: »Trebba se je hitro pogovoriti. Ali lahko pridete za nekaj minut k meni in mi pomagate?«
»Seveda!« je skoraj zakričal Stone. »Za vas storim vse, kar mi je v moči. Toda kje ste?«
»Pazite!« je skoraj nevoljno rekel Mo-
ravec. »Bili morate previdnejši. Saj si lahko mislite, da javnost ne sme izvedeti za po-
drobnosti te kupčije. Mislim,« — Moravec je začel govoriti v telefon bolj tiho — »da vas že opazujejo. Ali niste še ničesar opazili?«

»Ne vem. Toda zdaj, ko ste me na to opozorili, razumem nekatere nenavadne reči, ki so se mi pripetile.«
»Seveda, seveda. Mislim, da se boste le težavo otresli opazovalcev. Otrsti pa se jih morate. Bilo bi usodno, če bi vam tak moč sledil. To bi imelo za posledico velike nevarnosti za vas.«
»Nobenih nevarnosti se ne bojim!« ga je ustavil Stone. »Zdaj, ko ste me na to opozorili, se bom opazovalcev že otresel. Ne dajte si zaradi tega skrb! Na vsak način pridem k vam le tedaj, če bom pred stični-
varen. Torej kam?«
»Hm... Rad vam tega ne povem. Pa ne gre drugače. Ali imate pri roki papir in svinčnik? Pišite, prosim...«
Sledilo je daljše besedilo o podrobnostih

TRDEN KOT HRAST

Med starokopojenci v Trbovljah, ki še vedno pomagajo pri graditvi naše države, je tovariš Avgust Tratnik, ki bo 4. avgusta tega leta praznoval 80-letnico svojega rojstva vesel, zdrav in krepak. Nad 40 let je delal na rudniku Trbov-

lje, leta 1927 pa je bil upokojen. Od tedaj je zaposlen v Delavskem domu v Trbovljah kot hišnik. To službo opravlja še danes v zvezi svojimi starostmi, poleg tega pa prav pridno pomaga tudi pri trboveljskem kinematografu.

K lepemu življenjskemu jubileju mu pristočno čestitamo vsi, želeč mu še mnogo zdravih in srečnih let!

so ponesli slovensko pesem daleč preko naših meja. Izjavili so, da se opaža še danes, kako lepo in uspešno prete-
klost ima zbor za seboj še danes.

Pevci so bili navdušeni nad akustič-
nostjo zdraviliškega doma ter so vse pesmi odpele brezhibno in ubrano. Vi-
deji jim je bilo, kako lahko vpliva na
pevsko izvedbo pravo okolje. Pevovodja
je opravil svoje delo v popolno zado-
voljstvo.

Po koncertu so si pevci ogledali še
zdravilišče ob nočni razsvetljavi, nato
pa so se zadovoljni nad popolnim uspe-
hom vrnili v Trbovlje.

Lepi uspehi pri odkupu zdravilnih zelišč

Najboljši odkup zdravilnih zelišč v na-
šem okraju zaznamujejo v Dolah pri
Litiji, kjer je treba pozdraviti pionirje
tamkajšnje šole ter poslovojdinjo KZ,
tov. Pavlo Povšetovo, ki naj bo zgled
vsem ostalim poslovojdjem. Da se je ta
tovariška res zavzela za odkup, nam
kaže uspeh. V tem okraju so odkupili
2074 kg zdravilnih zelišč, za katere so
nabralci dobili nad 300.000 dinarjev.

Na drugem mestu je Podkum, kjer so
odkupili 574 kg. Pionirji tega kraja so
se izkazali tudi letos in so za Dolami
najboljši. V Čemšeniku so oddali 460 kg,
kar je prav lepo, saj so nabrali več kot
lani.

V Mlinšah so odkupili 400 kg, v Če-
čah pa 302 kg, kar je za tako majhni
vasi lepo. Ravno tako Dobovec, kjer so
nabrali 280 kg. Tukaj so se izkazali zlasti
pionirji.

Ne moremo pa pohvaliti Trbovelj, Za-
gorja, Hrastnika in Radeč, ki imajo naj-
več šolske mladine, so pa pri nabiranju
zadnji. Tako so v Trbovljah nabrali 170
kilogramov, planirano pa je bilo za štiri
šole 600 kg. Tako so v Dolah pri Litiji,
kjer je 120 šolskih otrok, imeli plani-
ranih 480 kg, nabrali so pa štirikratno
množino!

V Solah naših industrijskih krajev je
bilo že v začetku opaziti zelo majhno
zanimanje učiteljstva in vodstva za to
akcijo, tudi množične organizacije so se
premalo zavzele zanj. Tovariši po kra-
jevnih odborih prav tako niso pokazali

NAJVAŽNEJŠE KMETIJSKE NALOGE

v trboveljskem okraju

Trboveljski okraj ni kmečkega zna-
čaja, vendar se posveča kljub temu vsa
pozornost razvoju kmetijstva. Veliko vlo-
go pri pravilnem razvoju kmetijstva pa
bi morale odigrati ravno kmetijske za-
druge.

Kmetijska zadruga v Trbovljah ima
v načrtu, da ustanovi še letos društvo
živinorejcev s pritegnitvijo KLO Dobovec,
Gabrsko in Čeče. To društvo bo
imelo nalogo, da pospeši živinorejo, uve-
de rodovitnost in selekcijo živine in na ta
način dvigne živinorejo.

Ker pa je na sektorju Trbovlje poleg
živinoreje ena izmed najvažnejših gospo-
darskih nalog dvig sadjarstva, je potreb-
no, da se ustanovi oziroma oživi na no-
vo sadjarsko društvo, v katerega bi se
vključili tudi zgoraj navedeni krajevni
ljudski odbori. Na področju KLO Dobovec
je letos izredno važna naloga čišče-

nje travnikov, da jih ne preraste grmi-
čevje, kar bi znatno znižalo pridelek ži-
vninske krme. To je posebno važna nalo-
ga, ker je Dobovec primeren kraj za
razvoj živinoreje. Treba pa bo nuditi tu-
di pomoč šoli na Dobovcu, ki ima že
primerno zemljišče za ustanovitev šol-
ske drevesnice.

Na sektorju KLO Čeče so dani vsi
pogoji za gojitve ovčevreje. V teku je
akcija, da pričnejo kmetje na planinah
Kala in Mrzlice z ovčerejo.

Tudi na odseku Podkuma je nujno,
da KZ Podkum ustanovi društvo živi-
norejcev in društvo sadjarjev ter prileg-
ne v ta društva tudi prebivalce KLO
Dole pri Litiji. Okoliš Podkuma in Dol
pri Litiji ima vse pogoje za razvoj ži-
vinoreje in sadjarstva ter pridelovanje
semenskega krompirja.

NA DOLU PRI HRASTNIKU ŽE IMAJO ŽIVINOREJSKO DRUŠTVO

Na Dolu pri Hrastniku že z uspehom
deluje društvo živinorejcev. To društvo
je takoj začelo s sprejemom živine v
rodovnik, z izbiro živine ter si je zadalo
nalogo, da ustanovi živinorejsko farmo v
Gorah nad Turjem. V območju Dola pri
Hrastniku stoji pred kmetijsko zadru-
go naloga, da skupno s KLO uredi sejm-
šče za živinske sejme. Na Kalu se dela
na gospodarskih poslopih bivšega kme-
ta Lorbarja velika škoda, ker ta poslop-
ja propadajo. Naloga KLO je, da popra-
vi ta poslopja. Skupno s KZ Dol pri
Hrastniku in KLO je treba urediti raz-
širitev ovčje farme na Kalu, potrebno
pa je tudi popravilo ovčarnika. Najbolj
razvito sadjarstvo v trboveljskem okra-
ju ima KLO Marno. V načrtu imajo, da
ustanovijo za dvig in razširitev sadjar-
stva drevesnico, kjer bodo vzgojili letno
vsaj 4000 sadnih dreves.

NA SEKTORJU RADEČE IMAJO PO- GOJE TUDI ZA VINOGRADNIŠTVO

Na območju KLO Razbor so vsi po-
goji za razviti sadjarstva in živinoreje,
delno pa tudi za vinogradništvo. Za usta-
novitev društva sicer nimajo možnosti,
vendar je nujno potrebno, da se utrdijo
pri kmetijski zadruzi odseki za sadjar-
stvo, živinorejo, čebelarstvo, obrtništvo
ter finančni in lesni odsek.

V okviru KZ v Loki pri Zidanem
mostu pa so dane vse možnosti za usta-
novitev živinorejskega društva s priteg-
nitvijo KLO Breg in Razbor. V kolikor
v Loki morda ne bo mogoče ustanoviti
sadjarskega društva, se bodo osnovali
tamkaj v okviru KZ sadjarski, poljedel-

potrebne brige za ta važni izvozni pre-
met. Mislimo so pač, da je vseeno, če se
odkupiše to dragoceno izvozno blago
ali ne.

Zanimivo je, da krajevni odbor Ra-
deče zahteva poročilo od KZ glede od-
kupa zdravilnih zelišč, in to vsak teden,
ni se pa sam pobiral za to akcijo, kar
je razvidno že iz tega, da so nabrali le
38 kilogramov.

KLO Vrhovo in Loka pri Zidanem
mostu sta med najslabšimi, zlasti v Loki,
kjer niso nabrali niti enega kilograma,
v Vrhovem pa 15 kg, za kar se je za-
hvaliti učiteljstvu, poslovojdju KZ in
tovarišem na KLO, ki se niso niti malo
pobirali za to akcijo.

Pohvaliti je treba vodstvo šole v
Dolah pri Litiji, Podkumu, Dobovcu, Če-
čah, Čemšeniku in Mlinšah, ki so prav
razumeli pomen nabiranja zdravilnih
zelišč in so to tudi pokazali z delom.
Odkupljeno je skupaj 4500 kg zdra-
vilnih zelišč. Če bi vsi KLO posnemali
pohvaljene kraje vsaj delno, bi bil letni
plan prekoracen.

Se je čas za to važno akcijo. Zato se
povzvajajo vsi krajevni ljudski odbori in
KZ, da spoznamo skličeno množico se-
stanke ter povabimo nanje referenta za
zdravilna zelišča, ki jim bo predaval o
nabiranju zelišč. Treba se je pobirati,
da organiziramo v najbližjih dneh res
množično nabiranje zdravilnih zelišč. Ze-
leti je tudi, da se zadruge držijo termi-
nov za predlaganje poročil.

ski, čebelarški, lesni in finančni odsek.

Tudi v Radečah imajo vse možnosti,
da z vključitvijo KLO Vrhovo, Jagnje-
nica in Zidanem most ustanove močno sad-
jarsko in živinorejsko društvo. V Jag-
njenici dobro uspeva ustanovljena tršni-
ca in drevesnica v sestavi KZ. Ker se
je, lanske leto dobro obnesla, jo bodo le-
toj še razširili.

GLAVNA LETOŠNJA NALOGA NA ZAGORSKEM SEKTORJU JE UNIČENJE KOLORADSKEGA HROŠČA

V Zagorju, Kotredežu in tudi v Izla-
kah se je pojavil letos koloradski hrošč,
zaradi česar bo poleg ostalih glavna na-
loga teh krajev dosledna in neizprosn
borba za uničenje te nevarne žuželke.

V okviru KZ Zagorje bi bili s priteg-
nitvijo kmetovalcev krajev Loke-
Kisovec, Kotredež in Senožeti ustvarjeni
vsi pogoji za razvoj in požitve sadjar-
skega in živinorejskega društva.

Prav tako se snuje v okviru KZ Izla-
ke s pritegnitvijo KLO Trojanje, Mlinše
in Čemšenik sadjarsko in živinorejsko
društvo. Kmetijska zadruga na Mlinšah
deluje v območju močnega gospodarske-
ga sektorja ter je precej oddaljena od
industrije, zaradi tega je potrebno, da
se tamkaj v sestavi KZ ustanovi več de-
lavnica, n. pr. čevlarska in kovarska. V
Senožetih trenutno ni možnosti za usta-
novitev samostojnega društva za sad-
jarstvo in živinorejo, vendar so dani
tamkaj vsi pogoji za razvoj teh gospo-
darskih panog. Pred člani KZ stoji važna
naloga, da razširijo že obstoječo ekono-
mijo, kajti ta ima trenutno najlepše do-
hodke iz ovčje farme in živinoreje. Mlin
in žaga sta nujno potrebna popravila,
potrebno pa je tudi ustanoviti kovarsko
in koloradsko delavnico. Ker niso dani
pogoji za ustanovitev samostojnih dru-
stev, se bodo člani priključili živinorej-
skemu in sadjarskemu društvu v Za-
gorju.

S sprostitvijo gradbenega materiala
je naloga vseh KLO, da pričnejo z agi-
tacija za izgradnjo silosov, gnojničnih
in gnojnih jam. Zelo nujna naloga je
nadalje škropljenje sadnega drevja,
predvsem na sektorju Radeč, kjer je
sadno drevje v neposredni bližini KLO
Razbor in Vrhovo okuženo po ameriskem
kaparju. Šole stoje pred nalogo, da
pričnejo s teoretičnim in praktičnim
poukom o pomenu sadjarstva ter se bo-
do tudi po drugih solah ustanovile dre-
vesnice, kakor jih že imajo šole na Raz-
boru, Izlahah in Podkumu.

Vse te naloge v kmetijstvu našega
okraja so izredno važne že v letošnjem
letu in dolžnost naših krajevnih ljudskih
odborov je, da jih stoddostno izvrše.

Ali si že kupil srečko za veliko

TOMBOLO

Zveze borcev mesta Trbovlje

70 tombol, 3000 ostalih dobikov v
vrednosti nad 3 milijone dinarjev.

Čisti dobiček je namenjen za postavi-
tev spomenika padlim borcem.

Cena srečke 40 dinarjev.

»Sedi, Rihard.«
Prijatelj ga je ubogal. »Bodi pa previ-
den,« je prosil. »Ne vzemi preveč živih barv.
Na moj prvi koži bi se takoj poznalo, da
sem našminkan.«

»Ne, ne, ne boj se,« ga je tolažil Stone.
»Dodal bom tudi sivekasto barvo, kakršno
doblje ljudje, ki žive dalje na deželi ali
pa ob morju. Saj veš, da nekateri ljudje
od sonca ne zarjavijo, marveč doblje neko
sivo barvo. Takšen boš tudi ti.« Stone je
začel mešati šminke.

»Toda ne boš si smel umivati obraza,
dokler ne boš na varnem,« ga je opozoril.
Ko se je Moravec čez nekaj časa pogledal
v ogledalu, se sam ni več poznal.
»Ali ni dobro narejeno?« se je veselil
Stone. »Zdaj še lasuljo in naočnike, pa te
noben človek ne bo več spoznal. Kakor si
mi telefoniral, želiš rjavo lasuljo, kaj ne?
Tu so tri: izberi si eno! Naj ti jo poverim.
Pravilo, da sem molster v tej stroki. Ali
še veš, kako smo takrat na dobrodelni pri-
reditvi Radeče krifa igrali »Skritostno
sobot« Frizerja ni bilo, naš klub si pa ni
znal pomagati...«

»Ne govori dalje,« je žalostno zaprosil
Moravec.

Stone se je ugriznil v ustnice. »Oprost.
Rihard, pozabil sem...«
Moravec ni spregovoril. Stone je bil hud
sam nase. Pozabil je, da je v omenjeni
drami igrala glavno vlogo Helena Duran-
tova. Da zabrisa mučn vti, začne Stone
govoriti o drugih rečeh.

»Pojasni mi moras, kako hočeš pobeg-
niti iz države. Po mojem mnenju je to po-
polnoma nemogoče. Tiralica za teboj je že
povsod znana. Seveda si zdaj spremenil
in preoblečen, kar ti lahko nekoliko poma-
ga. Ladi se gotovo vse pod nadzorstvom.«
»Vem, vem! Toda poznam zanesljivo po-
to, kateri bom prišel v tužino.«
»In kakšna je ta pot?«

»Nekje pri nas je skupina mož,« je dejal
Moravec s poudarkom, »neka skupina, katere
početje je prav dobro skrito za blagostanjem
in družabnim položajem. Ta družba je vpliv-
na in močerna. Ti morš lahko storilo sko-
raj...«

Stone je prestrašeno planil pokonč. »Pa
mar ne misliš Walkerja in njegove družine!«
(Dalec prihodnjik.)

Angleški film „Skivnost sobe št. 19“

Pariz je bil 5. maja 1889 preplavljen s taji. Vse je bilo dobre volje. Naslednji dan bo odprta svetovna razstava. Vsa Francija pričakuje, da bo ta dogodek začetek v lepšo gospodarsko in politično prihodnost naroda, ki sta ga leta 1871 doletela poraz in sramota, ko je izgubila Francija vojno z Nemci.

Tudi Vicky Barton in njen brat John sta prišla v Pariz, da si ogledata razstavo. V hotelu, kjer sta se nastanila, ju sprejme lastnica hotela, madame Herve, in njen brat Narcisse.

Bilo je v jutro, ko so odprli razstavo. Vsa vesela se zbudi Vicky in gre po brata v drugo sobo — na številko 19. Na svoje največje začudenje in strah pa opazi, da se sobe ni več. Ničve v hotelu ne ve ničesar o njenem bratu, akoravno pravi Vicky, da sta prišla z bratom v Pariz in se nastanila v hotelu vsak v svoji sobi. Niti angleški konzul niti šef

policije ji ne moreta pomagati. Nobenih dokazov ni imela, da je njen brat res prišel v Pariz. Svetovali so ji, naj se vrne v Anglijo.

Vicky je bila že na postaji, a usoda je odločila drugače. Ostala je v Parizu. Brat lastnice hotela, Narcisse, je bil trdno prepričan, da je Vicky odpovala. Ta pa je našla v mlademu umetniku Mathawayu zaveznika, ki je tudi vedel, da je njen brat prišel v Pariz.

Vicky in njen zaveznik raziskujeta to čudno skrivnost in končno odkrijeta, kako je izginila soba št. 19 in tudi njen brat.

Film je narejen po resničnem dogodku, ki se je pripetil med to svetovno razstavo v Parizu. Film brez cenenih efektov vzbudi pri gledalcih občutek rastoče napetosti. V njem nastopi tudi mlada umetnica Jean Simmons, ki je poznana že iz filma »Hamlet« v vlogi Ofelije.

NOVICE S TROJAN

Akoravno je tudi s Trojan odšlo precej delovnih moči v industrijo in jih manjka za razna dela, jih je vendar ostalo še toliko, da bi ob dobri volji le mogli nadaljevati gradnjo zadruga doma. To velja zlasti za ljudi v vasi, kjer stoji temelji doma. Spočetka so se za gradnjo doma bolj zanimali, danes pa na zboru volivcev za to določeni odbor spi spanje pravičnega. Zagorski funkcionarji naj tudi drže obljubo in pošljejo zidarje, ki jih na Trojanah nimamo. Ne eden ne drugi se ne briga za razpadajoče zidovje, ki dela na mimoidoče čuden vtis.

KZ na Trojanah se je z združitvijo z okrajnim magazinom zaradi premajhnih prostorov preselila s Trojan v St. Gotard. Če bi zgradili zadruga dom, bi prišli vendar enkrat do svojih trgovskih prostorov in ne bi bilo treba plačevati visokih najemnin za lokale, ki gredo sedaj v žep zasebnikov.

Pred kratkim je bil polletni občni zbor članov KZ. Udeležba je bila dobra, vendar nekateri članov upravnega od-

bora ni bilo na spregled. Predsednik, ki se trudi, da izboljša položaj, je dobro povedal: kakor bo delal upravni odbor in ostali člani, takšen bo uspeh zadruge; če ne bodo sodelovali vsi, bo sedanji odbor postal podoben staremu, ki ni imel v preteklem letu niti ene seje. Ob takem zadržanju članov bi morala KZ prenehati s delom.

Potrebno je, da vsi pošteni in pametni ljudje obračunajo z raznimi nedelavnimi člani, gozdbači in zahrbtni, ki in napravijo red.

Dne 16. julija je strela udarila v kozolec Stjepana Brvarja na Trojanah. Kozolec je bil poln sena in takoj ves v plamenih. Le hitri pomoči domačih gasilcev in prebivalcev je zadržala, da se požar ni razširil še na druga poslopja. Prihiteli so na pomoč tudi gasilci iz Čemšenika, Izlake in Kisovca z motorkami, ki so požar v celoti pogasili. Ob tej nevihti je padla tudi kot oreh dehela toča, ki je napravila precej škode na žitu v vasi Zavrh.

iz popotne torbe

„ZASAVSKEGA VESTNIKA“

Dotaknili se bomo še enkrat pomankanja pitne vode na Terziji. V Trbovljah se veliko govori o potrebi varčevanja z vodo. Kako pa to varčevanje izgleda v praksi, vidiš, če greš na primer na Terzijo po Petelinovi vasi. Tam boš opazil, da teče voda pri Kolencovi hiši iz hidranta v kanal in to že od meseca marca dalje. Geslo »Varčuj z vodo!« za ta hidrant ne velja, ker pač ni v Trbovljah človeka, ki bi se pobrigal za to reč. Pa najbrž ni to edini hidrant v Trbovljah, ki propušta vodo!

Komaj se ogneš te mlake, že naletiš na kup smeti, pepela in druge sere, ki je nametana pri barakti trgovine pod Terzijo. Kdo odmetava vso to navlako pri tej baraki, zaenkrat ne bomo ugotovili, lahko si pa mislite, da jo od daleč pač ne nosijo. Kdo se bo usmislil teh smeti in ropotije pri tej razbiti baraki, ki že sama po sebi ni v okras okolici — ne vemo...

Če greš na trboveljski tržni prostor, te potegne nehoti k mestni prodajalni sadja. Če nekaj časa gledaš to prodajanje, ti pride na misel marsikaj, tako n. pr. da so možne tudi — goljufije. Tehnica, na kateri se tehta kupljeno sadje, ni postavljena tako, da bi jo kupec videl, marveč stoji zadaj za steno, tako da nimaš kontrole, ali so ti res natehtali toliko, kot si plačal. Morda je prodajalca poštena, pravično pa vsekakor ni, da tehta za steno, ker so pač možne zlorabe.

Tudi ni prav, da imajo vstop v prodajalno razni otroci, ki jemljejo iz zabojev sadje brez kakršnega koli opomina

Cene na trboveljskem trgu

V soboto je bilo na trboveljskem trgu precej živahno. Naše gospodinjice povprašujejo predvsem po zelenjavi, ki jo v največji meri nudi trgovina državnih posestev v svojih prodajalnah. Precej dobro so bile založene s sadjem stonice mestnih podjetij. Tudi privatniki so prinesli dosti zelenjave, vendar pa niso imeli odjemalcev zaradi višjih cen. Gospodinjice so kupovale od zasebnikov predvsem jabolka, sir in smetano, ki jih državni sektor ne nudi.

Cene so bile v soboto naslednje: Trgovina državnih posestev: zelje 10 ohrovt 8 din, fižol 15 din, kumare 20 din, paprika 35 din, paradižnik 30 din, koleraba 25 din, čebula 38 din, česen 80 din, maslo 45 din, buče 10 din, kg. Mestna podjetja: jabolka 20 din, kg, hruške 30 din, smokve 35 din, čebula 40 din, kumare 25 din, krompir 20 din, sveže meso, govedina 160 din, teletina 160 din, kg, mašč 325 din, kg.

Privatni sektor: jajca 12 do 13 din, bela moka 190 din, maslo 500 din, smetana 200 din, liter, kumare 25 do 30 din, kg, fižol 40 do 50 din, kg, čebula 40 do 50 din in ješprenj 100 din, kg.

Hitrati obveščamo prebivalstvo, da je zgornji del mesta Trbovlje dobil svojo tržnico za zelenjavo in sadje.

Velika razstava lokalne industrije in obrti v Trbovljah

V dneh od 11. do 22. avgusta t. l. bo odprta velika razstava lokalne industrije in obrti okraja Trbovlje v vseh prostorih osnovne šole v zgornjih Trbovljah.

Razstava bo prikazovala dejavnost industrije in obrtne proizvodnje trboveljskega okraja, poleg tega pa še druge zanimivosti okraja kot zdravstvo, fotoamaterstvo, delo lovcev in gradbeno dejavnost.

Razstava bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure — zabavišče bo bo odprto do 23. ure.

Vsi vljudno vabljeni!

Pričelo se je tekmovanje v II. zvezni ligi

Na Reki ni bilo sreče

Kvarner : Rudar 7 : 4 (7 : 0)

iz Ljubljane je sodil slabo in je oškodoval Rudarja.

V predtekmi so mladinci Rudarja premagali mladinsko moštvo Kvarnerja z rezultatom 2:1 (2:1). Mladinci Rudarja so igrali dobro in zmagali zaslužen. Igrali so fantje do 18 let, kar je bila predpriprava naših mladincev za jesensko prvenstvo Slovenije.

V nedeljo bo moštvo Rudarja igralo doma proti Željeznikarju iz Sarajeva.

Najboljši so zmagali

V podstitev Dneva zmage so tekmovali v nedeljo, 22. julija, na stadionu Rudarja v Trbovljah predvojaški centri našega okraja. Pomerili so se med seboj prvaki teh centrov v posameznih vojaških disciplinah. V teku na 1500 metrov je zmagal v času 4:52 minut Robert Straus z rudnika Trbovlje. V nagrado je prejel nizke ševlje gumarice. Drugo mesto je dosegel Janez Milnaric z rudnika Zagorje, ki je pretekel prvozo v 4:53 minutah ter dobil v nagrado majico.

V metanju znanat je zmagal Milan Barovč z rudnika Trbovlje, ki je dosegel naslednje uspehe: met granate, leže, 17,15 m, kletke 41,9 m, stoji 54,44 m. V nagrado je dobil kopalke.

Pri bahuju na 1050 metrov v bojni ovreni je bil prvi Franc Artnak z rudnika Trbovlje v času 1 minute, 35 sekund, met deštetnik. Kot najboljši je prejel v nagrado blago za obleko.

V streljanju je bil najboljši Jože Sikovec iz trboveljske cementarne, ki je prejel za nagrado brezračno puško.

Zanimivo je bilo plavanje na 25 metrov v bojni ovreni: najboljši je dosegel Jože Zelenšek z rudnika Trbovlje s časom 20,7 sekund. V nagrado je dobil smuč in nalico. Drugi je bil Anton Rencinger z rudnika Zagorje s časom 22,4 sekunde, za kar je nagraden s konalkami.

V dveh minutah je razstavil mitraliez Ervin Predovnik iz steklarne v Hrastniku in dobil v nagrado kotvico za smuč. V razstavljenju vojaške puške na 100 metrov je bil najboljši Ivan Rehal z rudnika Hrastnik v času 38 sekund. Za nagrado je prejel kopalke.

V teku šest zapreke na 60 metrov je zmagal v 15,5 sekundah Rudi Jere z rudnika Zagorje, ki je dobil v nagrado lene golzerice.

Natečja na 100 metrov za kolesarje in tudi borba zelo dramatična. Proga in kolesarje, ki so tekmovali v bojni ovreni, je vodila s stadionu Trbovlje žez Slačnik v Zagorje in od tam ob Savi nazaj v Trbovlje na stadion. Prvo mesto je dosegel Drago Zalezel iz trboveljske cementarne v času 40,30 minut, ki je dobil v nagrado plašče in zračnice za kolo. Samo za 5 sekund slabši je bil Franc Loznšek z rudnika Zagorje, ki je bil nagraden z zračnicami za kolo.

Važno za potrošnike, ki nimajo kurjave

Vsi zainteresirani si lahko preskrbijo kurjavo za zimo že sedaj v poletju pri mestnem trgovskem podjetju »Kurjov-promet« v Trbovljah, ker se bodo v poznejših mesecih krile prioritete potrebe ustanov ter dobava kurjave kljub izkaznicam ne bo zagotovljena.

Premog-lignit se deli po sledečem ključu in odvzemu odrezkov:

- K-1 (za eno osebo) 500 kg, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-2 (za dve osebi) 1000 kg, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-3 (za tri osebe) 1200 kg, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-4 (za štiri osebe) 1500 kg, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-5 (za pet oseb) 1800 kg, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5.

Režejo se odrezki na desni strani nakaznice.

Z drvmi se bodo krile najprej potrebe ustanov, ostanek pa se bo delil po sledečem ključu:

- K-1 1/2 prost. metra, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-2 1 prost. metra, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-3 1 1/2 prost. metra, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-4 2 prost. metra, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5;
- K-5 2 1/2 prost. metra, odrezki 1, 2, 3, 4 in 5.

Odrezki se režejo na levi strani nakaznice.

V primeru večjih dobav premoga je mogoče dobiti večje množine. Delitev drv pa se lahko spremeni v toliko, da se v primeru znižanja dobav obrok drv zmanjša, ob sprejemu večjih množin pa poveča.

Na razpisane odrezke se deli samo lignit.

KINO TRBOVLJE

ima na sporedu od srede 1. do nedelje 5. avgusta angleški film

»SKRIVNOST SOBE 19«

Od ponedeljka 6. do srede 8. avgusta pa francoski film

»LJUBAVNI SEN«

POPRAVEK

Sporočamo, da se glas stavek, ki je nastavljen v zadnji številki našega lista v članu »Več elastičnosti v trgovine državnih posestev in zadrugah skladov« v 30. vrstici, pravilno tako: »Ker je kraj okužen po koleradskem hrošču, bodo posestniki krompirjev nasadov smeli do jeseni izkopati le omejene, od krajevne ljudske oblasti dovoljene množice krompirja.«

Uredništvo »Zasavskega vestnika«

Ključ porazu Rudarja je bil golman Ahlin najboljši mož na terenu

Kratke športne vesti

Trboveljski Rudar je odigral pretekli četrtak v Zagorju na igrišču Svobode v Krasu s svojim mladinskim in liginim moštvom prijateljsko tekmo z mladinci in liginim moštvom Proletarca. V tekmi mladincev je po zanimivi igri zmagal mladinsko moštvo Rudarja z visokim rezultatom 4:0.

V drugi tekmi so ligini člani Rudarja premagali prvo moštvo Proletarca prav tako z rezultatom 4:0. Proletarec je pokazal zelo dobro igranje, vendar je njegova napadna vrsta napravila nekaj prav lahkih priložnosti. Rudar je igral tehnično zelo dobro in je s smiselnimi kombinacijami osvajal teren, kar je privedlo do zmage. Po svoji igri je Proletarec zaslužil vsaj eni gol. Pri Rudarju so se odlikovali zlasti Opresnik, Hudar, Vodišek in Florjanc.

Spiltski Hajduk praznuje te dni 40-letnico svojega obstoja. V zvezi s tem jubilejem so bile v Splitu velike športne slovesnosti in borbe najboljših moštev prve zvezne lige, dne 4. in 5. avgusta pa bodo nastopila najboljša mladinska moštva. Predstavniki splitskega Hajduka je prejšnji teden sprejel tudi maršal Tito.

Prve tekme za nogometni pokal PRK so se že pričele. Vseh priiglasenih klubov je 133. Preseneča na majhno število priiglasenih klubov iz Slovenije, ki jih je 15. Ob zaključku tekmovanja bo nastopila poleg članov I. in II. zvezne lige še 35 republiških moštev, in sicer 17 iz Srbije, 11 s Hrvaške, iz Slovenije in Črne gore po eno, iz Makedonije ter Bosne in Hercegovine pa dve.

Plavalno prvenstvo Slovenije Rudar : Sobota 106:93

V plavalnem prvenstvu slovenskega prejšnje nedelje v Trbovljah med Rudarjem in Soboto je zmagala ekipa trboveljskega Rudarja z rezultatom 106:93 in ne Sobota, kakor je bilo to pomotoma javljeno v zadnji številki.

POZIV ODLIKOVANEC

V dneh našega velikega praznika 22. julija je okrajni odbor ZB na slavnostni seji naših KLO podelil odlikovanja zaslužnim borcem iz NOB. Razdeljenih je bilo 41 odlikovanj. OO ZB Trbovlje ima odlikovanja na sledeča imena:

Boštjančič (Z) Jože, Urnkar (J) Jože, Brvar (J) Anton, Elišek (J) Ivan, Cirar (J) Bernard, Sundel (J) Ivan, Nedah (A) Pavle, Zupar (F) Ivan, Lipce (A) Karlo, Rovčar (J) Jože, Arh (J) Jože, Zabeč (J) Janez, Milavec (L) Franc, Sepič (J) Janez, Helman (J) Pavel.

Ako se kdo izmed navedenih nahaja v našem okraju, naj se zgleda na okrajnem odboru ZB NOV Trbovlje. Odlikovanja se dvigniti do 15. t. m.

OO ZB Trbovlje

OBVEŠČAMO

vse prebivalstvo okraja Trbovlje in okrajne Krško, da organiziramo vsako nedeljo letno v Opatijo, Postojno in na Bled. Priprave sprejemamo do vsakega četrtka do 17. ure. Delovni kolektivni izkoristite priliko in ogledite si naš sinji Jadran kakor tudi pomnilnico Postojnske jame in naš sloriti Bled.

Vse informacije vam daje Putnik Trbovlje.

TRBOVELJČANI!

Kadar potujete z vlakom v katero koli smer, si kupite vozovnico pri Putniku za današnji jutri. S tem bo odpadlo nepotrebno in škodljivo v prodajalnih mestih blaginjo. Zato kupite vozovnico pri Putniku za vse vrste in smeri vlakov!

Putnik Trbovlje

OBVEŠČAMO

vse stranke, ki imajo v popravilu že tri ali več mesecev pri Ivanu Škrablu, brusarju v Petelinovi vasi v Trbovljah, da pridejo po svoje delnike najpозneje do 15. avgusta. Po tem terminu jim delniki zapadejo in se bodo razprodali.

PREKLIC

8. julija sem izgubila v Opatiji osebo izkaznico. Proglasim jo za neveljavno. Mara Kotnik, Dol pri Hrastniku št. 78.

PREKLIC

Izgubil sem osebo in ribiško izkaznico. Proglasim jo za neveljavno. Ivan Novak, Trbovlje-Relje (Dobrna) št. 78.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so spremlili našega prerano izgubljenega sina in brata Ivana Zelenjaka na njegovih zadnjih poti. Še posebno se zahvaljujem vsem državljanom, ki so v njegovem rudarskem Jugoslovanski armadi, upravi rudnika tovarišem za poslovne besede.

Družina Zelenjak — Senšič

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Stane Suštar — Naslov uredništva: Trbovlje, uprava rudnika Trbovlje-Hrastnik — Telefon št. 34. — Bankni račun pri KB Trbovlje št. 614-1-95372-55. — Tiskarna »Ljubljana« v Ljubljani — Poštna plačila v gotovini — Četrletna naročnina 60 din, polletna 120 din, letna 240 din — Zaslavljeni listniki izhajajo vsak četrtak. Dopise sprejemamo do vsakega ponedeljka do 12. ure dopoldne.

»TRIGLAV«

V naših poslovalnicah v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku vam postrežemo stalno z najnovejšimi izdelki

NAŠE OBUTVENE INDUSTRIJE

Obiščite nas!